

השבת של רבי נחמן מברסלב

בא

עלון שר"מ

טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן** לזכות לכול הישועות

כאילו נבנה בית המקדש בימיו; כי שם עיקר עליית היראה אל הדעת שזהו בחינת כל הקרבנות כנ"ל.

וזה שכתוב שם בהתורה הנ"ל, שעל ידי שמעלה היראות התחתונות נעשה בחינת אד"ם, היינו כנ"ל, כי עולה מבחינת בהמה לאדם כנ"ל.

כי אף על פי שעיקר השלמות היא היראה העליונה, שהיא על ידי התבוננות הלב בגדולתו ורוממותו יתברך, אף על פי כן בודאי אי אפשר בתחילה לבה תיכף ליראה עילאה הזאת.

וצריכין לראות על כל פנים, שלא יהיה לו יראות נפולות, וכל דבר שמפחידו, ידע ויבין שהכל מאתו יתברך וישב אליו יתברך ויעלה כל היראות לשרשן ליראה מלפניו יתברך, ואחר כך יזכה לילך מדרגא לדרגא ולהתחזק בכל פעם ביראה גדולה יותר, עד שיזכה ליראה עילאה, דהיינו שלא יצטרך עוד להתעורר ליראה על ידי דברים תחתונים, שנתלבשה ונפלה בהם היראה מלמעלה, רק יתעורר ליראתו הגדולה מהשכלת לבו לבד ברוממותו וגדולתו יתברך.

(לקוטי הלכות - בכור בהמה טהורה ד' - ד')

סיפור

מ' אשר באפ"ר, מזקני אנשי שלומנו, מחתנו של ר' אייזיק מאומן. בא אצלו אחד והקשה לו קושיות וחקירות.

והשיב לו: אחד נכנס לבית ועמד את עצמו מהפך, הראש למטה והרגלים למעלה, וצעק שכל הבית וכל מה שבבית הוא מהפך. ונכנס איש בעל שכל, ואמר לו: **הלא אתה מהפך, על כן נראה לך שהכל מהפך; תהפך את עצמך לישר, ותראה שכל הבית ישר.**

ואמר אז לזה האיש הנ"ל: **מוחך הרי מהפך, לכן נדמה לך שהכל מהפך; תיישר את מוחך, אז תראה שהכל מיישר ומסדר.**

(השמטות, ט"ז)

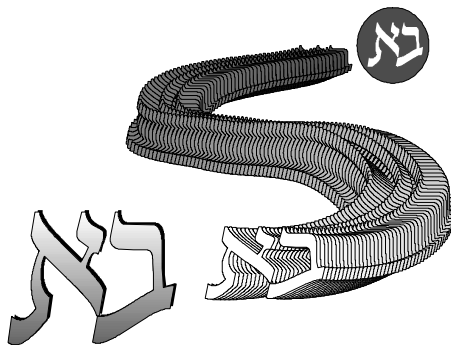
צדיק

לפעמים, כשנפקח עינו של אחד, ורואה נפלאות אמתות האמת של הצדיקים אמתיים והחדושי תורה שגלו בעולם, והתפלות הנוראות

בהמה ממש, כי גם בהמה יש לה כל אלו היראות והפחדים כידוע בחוש, שגם הבהמה מתייראת ומפחדת מחיות רעות ומכות וכיוצא; ואם כן, מה יתרון לאדם מן הבהמה?

ועיקר ההבדל בין אדם לבהמה הוא שהאדם יש לו דעת, לידע ולהבחין שיש אדון מנהיג מושל ומשגיח יתברך שמו, שמאתו הכל, והוא שלח על האדם כל אלו הפחדים, כדי שישב אליו יתברך, כמו שכתוב **ויגל אזנם למוסר ויאמרו כי ישובו מאון וכו'.** ועל כן צריכין להביא הבכור בהמה לקרבן, כדי להעלות היראה לשרשה, להעלותה מבחינת בהמה לבחינת אדם, שזה עיקר בחינת הקרבן, כמבואר במקומות אחרים.

כי בבחינת בכור שם עיקר בחינת היראה כנ"ל. ושם עיקר בחינת הדעת, כי נקרא בכור וראשית שהיא בחינת דעת.

כי עיקר עליית היראה, על ידי הדעת כנ"ל. על כן, צריכין ליתנו לכהן להקריבו לקרבן, כדי להעלותו מבחינת בהמה לאדם שהוא הדעת. דהיינו להעלות כל היראות הנפולות, שהם בחינת בהמה, להעלותו אל הדעת, שהוא בחינת אדם כנ"ל.

ועל כן, צריכין ליתנו לכהן כי הכהן בבחינת דעת, כמו שכתוב כי **שפתי כהן ישמרו דעת, ועל כן זוכה הכהן לשלמות היראה, כמו שכתוב שם בריתי היתה אתו החיים והשלום ואתנם לו מורא ויראני וכו'.**

ועל כן, צריכין להביא הבכור וכן כל הקרבנות לבית המקדש, כי שם מקום היראה והדעת, כמו שכתוב **מה נורא המקום הזה.** וגם בית המקדש בחינת דעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ל"ג): כל מי שיש בו דעה,

ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג ה' כל בכור...

ועל כן, בכל המכות שהביא על פרעה ומצרים, לא נכנעו אליו ולא רצו לשלח את ישראל, עד שהביא עליהם מכות בכורות; כי אז הוכרחו להודות בעל כרחם על האמת שהכל מאתו יתברך.

כי עיקר ההולדה על ידי היראה, כמו שכתוב **ועדה אחזתם שם חיל כיודלה,** כמו שכתב רבינו ז"ל במקום אחר. ועיקר היא הולדה הראשונה, שאז עיקר המשכת היראה ומשם עיקר החבלי הלידה, בפרט בלידה ראשונה, בחינת **צרה כמבכירה** (ירמיה ד', ל"א).

כי בזה העולם, מחמת חטא אדם הראשון, על פי רוב, מתלבשת היראה בדינים ויסורים, רחמנא לצלן. ועל כן, על ידי מכות בכורות, שראו שהשם יתברך מבחין ויודע כל ההולדות, עד שמבחין בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור, אז נפל עליהם פחדו ואימתו בעל כרחם, והוכרחו לשלח את ישראל. וכל זה מחמת שעל ידי מכת בכורות נמשך עליהם היראה בעל כרחם, מחמת שעיקר היראה נתגלה על ידי הולדה, וכנ"ל.

ועל כן אז נתקדשו בכורות, שהם זכר ליציאת מצרים, כמו שכתוב **והיה כי ישאלך בנך וכו' ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים וכו' ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרוג ה' כל בכור וכו' על כן אני זוכה לה' כל פטר רחם הזכרים וכו'.**

וזה בחינת בכור בהמה טהורה, שצריכין ליתן הבכור לכהן לקרבן, כי צריכין להעלות כל היראות הנפולות לשרשן, ליראה מלפניו יתברך לבד כנ"ל. וזה בחינת שמעלין מבהמה לאדם, כי עיקר עליית היראות הנפולות הוא על ידי הדעת, שידע שהכל ממנו יתברך, שלא יתלה שום דבר בטבע ובמקרה, חס ושלוש. רק כל מה שיעבור עליו יאמין וידע, כי הכל ממנו יתברך לבד, וישב אליו ליראה מלפניו יתברך, וכמו שכתב רבינו ז"ל במקום אחר, בהתורה אור הגנוז (בסימן ט"ו) שעיקר עליית היראה אל הדעת. והדעת הוא גדר האדם.

כי כל זמן שאינו מעלה היראה לשרשה ויש לו יראות נפולות, דהיינו שמתירא מגוף הדבר בעצמו שמפחידו, כגון מחיה רעה ולסטים ומכות ויסורין רחמנא לצלן, הוא כמו

והנפלאות שנתייסדו על כל החדושי תורה אלו, כי צריכין לעשות מהתורות תפלות, כמבואר במקום אחר. ⁸ ואז מתפעל מאד והיה רוצה להתקרב, רק שמצפה שכל העולם יתקרב אל נקדת האמת הזאת. ואף על פי שהאמת אתו בזה, כי בודאי ראוי ונכון שכל האיש החפץ חיים יבוא ויתקרב לכאן ויכירו האמת לאמתו, אבל אף על פי כן מה שהוא מצפה לזה וקשה לו להתקרב, עד שכלם יתקרבו לכאן, זה בודאי עצת היצר הרע, שמסיתו להמתין עד שישובו כל העולם אל האמת ויתקרבו כלם, ואז לא יהיה לו שום פחיתות כבוד, כשירצה גם הוא להתקרב, ואז דייקא יתקרב הוא גם כן.

⁸ ובאמת לא כך הוא המידה. כי אדרבא, זהו עיקר הנסיון שלו שיתקרב דייקא בעת שהאמת נשלך ארצה ויראי חטא נמאסים, כמו שכתוב: **מי גר אתך בעניותך**. כי מטעם זה אין מקבלים גרים לימות המשיח.

⁸ ועל כן מי שפקח ה' את עיניו ורואה מעט אור אמתת האמת של הצדיק האמת, ראוי לו לרוץ בכל כחו להתקרב אליו דייקא עכשו, כבורח מבור שחת אל מקור חיים, כי הלא כל אחד יודע בנפשו מה שפגם וקלקל מעודו, ובמה יזכה להתקרב לאורות קדושים כאלו בלי יסורים ושפיכת דמים? על כן, כל תקונו כשיעמוד בנסיון ויתקרב עתה דיקא.

(אוצר היראה - צדיק - ע"ז)

מכתב

אבי אב הרחמן, אב החסד, הושיעני ועזרני מהרה וחמול עלי בחמלתך הגדולה ובחנינותיך האמתיים, ולמדני והורני באיזה דרך באיזה אופן באיזה זכות באיזה עצה ותחבולה אזכה גם אנכי גם כן להשיג השגת אלקותך אשר לכך נוצרתי, כאשר אתה ידעת; כי לא נבראתי בעולם השפל הזה, אלא כדי לרדוף אחר התכלית הטובה הזה, להשיג השגת אלקותך יתברך.

רבונו של עולם, אתה ידעת גודל התרחקותי מהשגת אלקות, כי לא די שלא נזהרתי לקיים כל דברי תורתך ומצוותיך, אשר על ידם זוכין להשיג אותך, אף גם עשיתי מה שעשיתי ופגמתי מה שפגמתי וקלקלתי מה שקלקלתי והרע בעיניך עשיתי בשאט נפש...

ותזכני להשתדל ולהתקרב דייקא להצדיק הגדול במעלה ביותר, שיש לו כח לירד למטה מטה ביותר,

למקומות הנמוכים והרחוקים מהקדושה ביותר, ולבטל כל הקליפות והסטרא אחרא הנאחזין אפילו בהמינים וכופרים גמורים, ולהוציא כל הנפשות שנפלו לשם, לעמקי עמקי הקליפות ביותר, ולהעלותם לתכלית העליה...

הצדיק האמיתי יכול לירד למטה מטה, לעמקי עמקים, למקומות הנמוכים והרחוקים ביותר, ולקבץ הטוב מכל הרחוקים מאד, ולהעלותם אל הקדושה בתכלית העליה.

על ידי אהבה שיש בין נפשות ישראל, שכל אחד אוהב את חברו כנפשו, על ידי זה נכללים יחד בהצדיק האמת, שהוא השכל הכולל, חכמה עילאה, שעל ידו שורש המתקת כל הצמצומים והדינים.

כשרואה אדם שיש לו עקמימות בלבו, בפרט כשיש לו עקמימות הרבה בלבו, אזי הוא צריך לשים עצמו כבהמה, לסלק דעתו לגמרי, כאילו אין

לו שום דעת כלל; ויסמוך רק על אמונה, וילך רק בתמימות ופשיטות לבד, ואזי זוכה אחר כך לדעת גדול מאד, ולפשט עקמימות שבלבו...

... שנתן את נפשו והשקיע כל כחו לשוט ולעופף במימי הדעת של הצדיק האמת, שיש לו כח לירד למטה למטה, לעמקי עמקים, למקומות הנמוכים והרחוקים ביותר, ולשבר ולבטל כל הקליפות והסטרא אחרא הנאחזין ... אפילו בהמינים וכופרים גמורים, שנפלו לעמקי עמקי הקליפות, ולהעלותם לתכלית העליה, ולקבץ הטוב מכולם ולהוציאם משם, ולהעלותם אל הקדושה בתכלית העליה.

(מספר א"י הנחל ב" - מכתב קצ"ז)

עצות

עיקר כל הדברים הם ההתחלה. כי **כל התחלות קשות**, מחמת שיוצא מהפך אל הפך; אבל אחר ההתחלה הוא נכנס מעט בהרגל ואין קשה עליו

כל כך. ועל כן העבודה והיראה של האדם בכל יום הוא כפי ההתחלה, כי בכל יום צריך לחזור לאחוריו לקבל כח מההתחלה, שאז היה קשה עליו ביותר כנ"ל, על כן **צריכין להתחיל בכל פעם מחדש**.

וכן כשבא אצל הצדיק, צריך שיבוא בכל פעם מחדש, כאילו לא היה עדיין אצל הצדיק כלל, ועכשיו הוא בא מחדש, לא כמו שמכבר היה אצל הצדיק, כי צריך להתחיל בכל פעם מחדש, כי פן ואולי לא היה התחלתו כראוי, ואם כן גם כל עבודתו אינה בשלמות כראוי, כי הכל כפי ההתחלה כנ"ל.

על כן, צריך להתחזק לעורר לבו להתחיל בכל פעם מחדש בכח התלהבות גדול ובהתגברות חדש לעבודתו יתברך, כאילו לא התחיל עדיין מעולם, כדי שתהיה עבודתו כראוי כפי כח ההתחלה כנ"ל, וכן בכל פעם צריך לחשש חששא זאת, פן לא התחיל עדיין כראוי, ויתגבר להתחיל מעתה מחדש ולבוא אל הצדיק, וכן בכל פעם וכנ"ל.

(לקוטי עצות - יראה ועבודה, י"ג)

תפילה

ותעזרנו לעסוק תמיד בעבודתך ובתורתך הקדושה באמת ובלב שלם. ונוכה שתהיה עבודתך אצלנו חדשה בכל יום ויום, ונתחיל בכל פעם מחדש, כאילו לא התחלנו עדיין מעולם לעבדך, בפרט קטני ערך כמונו, אשר באמת לא התחלתי עדיין שום התחלה אמתית בעבודתך. ואפילו בעת שתזכנו לעבוד אותך באמת כראוי, תזכנו תמיד להתחיל בכל פעם מחדש, ונוכה לחדש כנשר נעורינו בתורתך ובעבודתך הקדושה, ולא נפול חס ושלוש לזקנה ותשות כח כלל, רק בכל יום ויום יהיו מצוותיך ועבודתך בעינינו כחדשים.

ואזכה להיות עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגיבור כארי לעשות רצון אבינו שבשמים. אל תשליכני לעת זקנה, ככלות כחי אל תעזבני. ויקים בנו מקרא שכתוב, וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו.

(לקוטי תפילות א', ס"ב)

חיי מוהר"ן

אמר, שפעל אצל השם יתברך, שכשבאין לפניו להתפלל על מקשה לילד, שלא יהיה לה הקשוי לילד כי אם עד אותה השעה שבאין לפניו, ותכף שבאין לפניו תלד מיד.

(גדולת נוראות השגתו, רע"ח)